

Statenvoorstel 77/10 A

Voorgestelde behandeling:

PS-vergadering : 10 december 2010

Statencommissie : Commissie Zorg, Welzijn en Cultuur,
26 november 2010

Onderwerp

“Olympisch Plan Brabant: Versterking Sportinfrastructuur”;
Investeringsvoorstel eerste tranche investeringsstrategie

‘s-Hertogenbosch

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Samenvatting

Om Brabant als kennisregio optimaal tot bloei te laten komen, is de leefomgeving van groot belang. Een goed leefklimaat hangt nauw samen met de kwaliteit van de sociale en culturele leefomgeving. Een goede sportieve en culturele infrastructuur zorgt – naast het bevorderen van maatschappelijke binding – voor een bruisende omgeving. Topvoorzieningen op het gebied van sport en cultuur zijn onderscheidende criteria die de internationale uitstraling en daarmee de concurrentiepositie van Brabant vergroten. Daarom zetten we naast BrabantStad Culturele hoofdstad ook in op het versterken van de sportinfrastructuur.

De voor de Brabantse economie belangrijke terreinen van techniek, life sciences en design, gekoppeld aan het sociale aspect van bewegen, maakt dat sporten een nieuwe kans is, juist voor Brabant. Het Olympisch plan is een katalysator voor de economische, sociale en ruimtelijke ontwikkeling van Brabant. Daarmee levert het een wezenlijke bijdrage aan de ambities van de Agenda van Brabant, waarbinnen een onderscheidend vestigings- en leefklimaat en een krachtige regionale identiteit centraal staan. Daarnaast bevordert sport de maatschappelijke binding, de volksgezondheid en is sport een belangrijke economische impuls voor Noord-Brabant.

Om een serieuze bijdrage te leveren aan het nationale Olympische Plan en de kandidatuur voor de Olympische Spelen en de Paralympics 2028 te ondersteunen, willen wij in 2016 in Noord-Brabant een sportklimaat op ‘olympisch niveau’. Hiertoe hebben wij onderliggend voorstel voor een ‘Olympisch Plan Brabant’ opgesteld. Deze inzet sluit aan bij uw wens zoals

Datum

16 november 2010

DIS-nummer

2359648

Directie

Sociaal Culturele

Ontwikkeling (SCO)

Economie & Mobiliteit
(E&M)

Bijlage(n)

3

verwoord in uw motie van maart 2008 dat de ambitie voor de Olympische Spelen 2028 ook voor Noord-Brabant belangrijk is.

Datum

16 november 2010

DIS-nummer

2359648

In de uitwerking van het Olympisch Plan Brabant kiest de provincie voor een vijftal kernsporten en leggen wij het voorstel aan u voor om in te stemmen met de inrichting van een Olympisch Fonds Noord-Brabant. Wij vragen om € 40 miljoen te bestemmen ter versterking van de sportinfrastructuur in het licht van het Olympisch Plan Brabant en als pijler van de Agenda van Brabant. De hoofdpunten van het Brabantse sportplan zijn: talentontwikkeling, evenementen, accommodaties en gehandicaptensport.

1. Inleiding

"De crux is dat het om veel meer gaat dan het organiseren van de Spelen. Het Olympisch plan is een integraal masterplan waar Nederland beter van wordt. Wat wij willen is om de Spelen van 2028 een katalysator te laten zijn, een inspirerende stip aan de horizon om dingen voor elkaar te krijgen die goed zijn voor de Nederlandse samenleving in het algemeen en voor zijn inwoners in het bijzonder. Een visionair plan dat gedragen wordt door alle sectoren van de samenleving en waaraan we - ook als wij de Spelen onverhoopt niet toegewezen zouden krijgen - toch een duidelijke meerwaarde kunnen onttelen.

Beter kan ik het niet zeggen. Voor iedereen in Nederland, ook voor het bedrijfsleven, ook voor u, geldt dat het Olympische Plan een uitdagend kader biedt dat kan werken als katalysator en inspiratiebron. U kunt voor uzelf en uw eigen organisatie, vanuit eigen missie en kernwaarden, bepalen wat voor u het Olympische niveau is en daar naar toe werken."

Uit de toespraak van Prins Willem Alexander bij het Schipholdiner van de Kamer van Koophandel Amsterdam op 14 oktober 2010

Op 13 maart 2008 hebben Provinciale Staten in een motie uitgesproken dat "in het vigerende en toekomstige beleid van de provincie Noord-Brabant nadrukkelijk haar gewenste rol bij de eventueel in Nederland plaatsvindende Olympische Spelen 2028 moet worden opgenomen".

Provinciale Staten bekrachtigden daarmee het initiatief voor het Olympisch Plan 2028 uit 2006 van NOC*NSF, ministeries en de vier grote steden. Op 8 juli 2009 heeft een groot aantal organisaties, waaronder IPO en VNG, het charter ondertekend waarmee zij zich verbinden aan het Olympisch Plan 2028. Ook hebben het ministerie van VWS, IPO, VNG, de G4, NOC*NSF, VNO-NCW en de FNV zich verenigd in de alliantie "Olympisch Vuur", die zorgdraagt voor de uitvoering van het plan. Tenslotte heeft recent het nieuwe kabinet Rutte sport nadrukkelijk een plek gegeven in het regeerakkoord en

ondersteunt het de ambitie om de Olympische Spelen en de Paralympics in 2028 naar Nederland te halen.

Datum

16 november 2010

DIS-nummer

2359648

“Nederland Sportland 2016” is de eerste mijlpaal in het Olympisch Plan. In dat jaar moet de Nederlandse samenleving op Olympisch niveau zijn gebracht en besluiten partijen of zij zich verder sterk maken voor de Olympische Spelen 2028 in Nederland. De provincies in Nederland zijn elk afzonderlijk én in overleg hun eigen Olympische ambitie aan het formuleren.

2. De Agenda van Brabant en het Olympisch Plan 2028

In de *Agenda van Brabant; traditie en technologie* heeft de provincie in het voorjaar van 2010 de lijnen uitgezet voor de toekomst van ‘ons Brabant’. De ambitie is om in een sterk veranderende wereld tot de top van de kennis- en innovatieregio’s te (blijven) behoren. Voor een duurzame regionale ontwikkeling, die welvaart en welzijn van alle Brabanders bevordert, is de inzet op kennis en innovatie cruciaal.

Kwaliteit van de leefomgeving is een doorslaggevende factor om burgers, bedrijven en talenten te binden aan de regio; een randvoorwaarde voor een florerende kenniseconomie. Sport en een goede sportinfrastructuur zijn hierin sterke troeven. Top(sport)*accommodaties* en *-voorzieningen* maken het onderscheid met andere regio’s op landelijk en internationaal niveau; topsport*evenementen* en aandacht voor *talentontwikkeling* hebben een aantrekkingskracht op investeringen van bedrijven in de regio, een economische spin-off en bieden de (partners in de) provincie goede mogelijkheden voor promotionele en toeristische doeleinden. Verder bieden de realisatie van een provinciaal netwerk van breedtesportvoorzieningen en bijzondere faciliteiten voor gehandicaptensport kansen voor alle Brabanders. Investeren in sport is derhalve ook investeren in de ruimtelijke en economische ontwikkeling maar zeker ook in de samenleving en daarmee van directe betekenis voor de Agenda van Brabant.

Het Olympisch Plan Brabant raakt het hart van de Agenda van Brabant: het Olympisch Plan draagt bij aan de profilering van Brabant, is een goed instrument voor de *branding* van de provincie en versterkt het leef- en vestigingsklimaat. Evenals de Agenda van Brabant omvat het Olympisch Plan ambities die de gehele Brabantse samenleving raken.

3. De Olympische gedachte

“We gaan met sport in de volle breedte heel Nederland naar Olympisch niveau brengen. Daar hebben we allemaal profijt van, nu en in de toekomst, op sociaal maatschappelijk, economisch, ruimtelijk en welzijnsgebied. Met als mogelijk resultaat Olympische en Paralympische Spelen in 2028 in Nederland.”

Missie Olympisch Vuur – Alliantie Olympisch Plan 2028

Sport is gezond voor lichaam en geest, verbindt mensen en zorgt ervoor dat mensen bij elkaar komen. “Sport is uniek omdat geen enkele andere vrijetijdsactiviteit zo gezond voor lichaam en geest is als sport en tegelijkertijd plezier oplevert”, zo beschrijft het Olympisch Plan 2028¹.

Datum

16 november 2010

DIS-nummer

2359648

In het plan zijn acht ambities verwoord:

1. Een vruchtbaar topsportklimaat waarin topsporters optimaal kunnen presteren;
2. Een samenleving waarin het beoefenen en beleven van sport voor jong en oud een belangrijke kwaliteit is in hun leven;
3. Een sociaal klimaat waarin men met plezier samenleeft, trots is Nederlander te zijn en graag iets bijdraagt aan de maatschappij;
4. Een gezonde bevolking: fitte werknemers, vitale ouderen en minder mensen (en vooral kinderen) met overgewicht;
5. Een sterke, competitieve economie, mede dankzij een grote arbeidsparticipatie, een toegenomen arbeidsproductiviteit, meer aandacht voor innovatie en een sterk internationaal imago;
6. In 2028 is Nederland een land met een goed leefklimaat, voldoende sportaccommodaties en een goede mobiliteit, zodat het organiseren van Olympische en Paralympische Spelen nog beter mogelijk is;
7. Wereldwijd wordt Nederland erkend om zijn ambitie en talent voor het organiseren van grote sport- en culturele evenementen;
8. De sportbeleving is door het vergroten en verbreden van de media-aandacht dusdanig toegenomen dat we een top drie positie bezetten in Europa. Mede daardoor groeit het aantal mensen dat regelmatig aan sport doet.

Deze ambities maken duidelijk dat in het Olympisch Plan 2028 sport zowel doel als middel is. Doel omdat Nederland zich blijft mengen in de race om sportmedailles, sport (terug) in het curriculum van alle scholen gebracht wordt, de sportdeelname verhoogd dient te worden en omdat ‘sportief denken’ verder opbloeit. Middel omdat sport op veel fronten zal bijdragen aan de kwaliteit van de samenleving. Gezonde en daardoor arbeidsproductieve burgers zijn nodig voor de krapper wordende arbeidsmarkt en om de toenemende kosten van de gezondheidszorg te drukken. Sportief denken kan een antwoord zijn op maatschappelijke problemen, zoals het integratievraagstuk en de verharding in de samenleving. Bij het sporten leren mensen te presteren, trots te zijn op zichzelf en het beste uit zichzelf te halen. Daarnaast draagt een hoogwaardig sportklimaat bij aan de (inter)nationale uitstraling en profilering van een regio en heeft sport economische spin-off.

¹ 2028 is van symbolische waarde omdat het dan precies 100 jaar geleden is dat Amsterdam de succesvolle Spelen van 1928 organiseerde.

4. Focus op kernsporten

Datum

16 november 2010

DIS-nummer

2359648

Bij de uitwerking van het Olympisch Plan 2028 door lokale en regionale overheden beveelt NOC*NSF aan om vroegtijdig te kiezen voor kernsporten, omdat daarmee focus wordt aangebracht in relatie tot het Olympisch Plan. Kernsporten zijn de sporten waarin een regio uitblinkt en die er geworteld zijn. Het Mulier Instituut heeft in zijn rapport *De kansen van het Olympisch Plan 2028 voor Noord-Brabant* uit augustus 2009 indicatoren uitgewerkt om kernsporten voor de provincie Noord-Brabant te kunnen bepalen.

Op basis van deze indicatoren² zijn de kernsporten van Noord-Brabant bepaald:

1. Hockey;
2. Hippische sport;
3. Wielrennen;
4. Zwemmen;
5. Voetbal.

Is deze keuze realistisch? De vijf kernsporten doorstaan de toets met verve. De topprestaties en de hoge hockeydichtheid (een kwart van de hockeyclubs in Nederland is gevestigd in Brabant) ondersteunen de selectie van hockey. De hippische sport is sterk geworteld in Noord-Brabant, mede dankzij Anky van Grunsven en het ruim 40 jaar oude Indoor Brabant. De gemeente Deurne is met recht 'paardengemeente van Nederland'.

Wielrennen bewijst met de Brabantse topsporters Leontien van Moorsel, Marianne Vos en Lars Boom een Brabantse kernsport te zijn. Ook de organisatie van het WK Veldrijden 2009 in Hoogerheide ondersteunt de keuze. De zwemsport is prominent aanwezig met het Europees Kampioenschap Zwemmen, Schoonspringen en Synchroonzwemmen in 2008 in Eindhoven, de aanwezigheid van het Nationaal Zwemcentrum de Tongelreep (met een InnoSportLab) en natuurlijk de topprestaties van de Brabantse zwemmers. De combinatie voetbal en Brabant (30% van het aantal voetbalverenigingen in Nederland is gevestigd in Brabant) richt zich vooral op de ontwikkelingen van

² Een kernsport in Noord-Brabant scoort op een meerderheid van de volgende indicatoren. Een kernsport is:

1. een olympische sport;
2. een sport waarin Brabantse gemeenten in de 38 topcompetities uitblinken qua *deelnamepercentage en prestaties* van Brabantse teams;
3. een sport van het Brabantse Centrum voor Topsport en Onderwijs (CTO);
4. een sport waarvoor in Brabant veel sportevenementen worden georganiseerd;
5. een van de kernsporten van de B5-gemeenten;
6. een sport waarin een groot aantal Brabantse medailles is behaald tijdens Olympische Spelen in de periode 2000 - 2008 (individueel en in duo-verband).

het vrouwenvoetbal en het uitbrengen van het Bid-WK Voetbal 2018 met Eindhoven als speelstad.

Daarnaast zijn Atletiek en Turnen als 'kanshebbers' te beschouwen, sporten die vanuit het verleden ook betekenis hebben voor de sportontwikkeling van de provincie. Zo is "A.V. de Sprint" in Breda de grootste atletiekvereniging van Nederland.

Datum

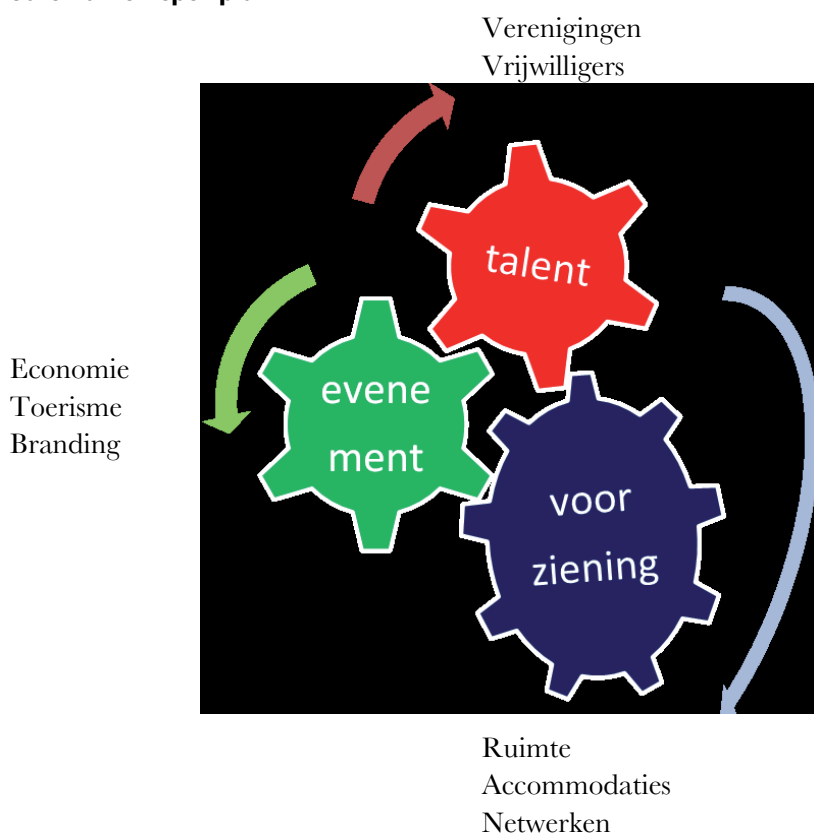
16 november 2010

DIS-nummer

2359648

Per kernsport wordt met de bonden, gemeenten, Sportservice Noord-Brabant (SSNB), Olympisch Netwerk Brabant (ONB), verenigingen, Olympisch Vuur (NOC*NSF) en anderen een kernsportplan opgesteld. Voor iedere kernsport worden zo de gewenste investeringen voor talentontwikkeling, sportaccommodaties, sportevenementen en bijzondere breedtesport/gehandicaptensport in beeld gebracht. Met de kanttekening dat bij voetbal de talentontwikkeling van meisjesvoetbal (als snelst groeiende sport in Nederland) in Brabant centraal staat en in geen geval geïnvesteerd wordt in accommodaties.

Schema Kernsportplan

Dit schema toont de werking en de effecten van een kernsportplan. Een plan voor evenementen heeft effect op de economie en toerisme; een plan voor talentontwikkeling beïnvloedt participatie in de samenleving en voorzieningen bepalen met accommodaties en routes de openbare ruimte. Het ene tandwiel

brengt het andere in beweging. De mate waarin dergelijke plannen doorgevoerd worden, wisselen per provincie en regio. (Bron: Olympisch Vuur)

Datum

16 november 2010

DIS-nummer

2359648

5. Een Olympisch Fonds Noord-Brabant

Naast de kernsportplannen die de stand van zaken per kernsport opmaken, is het voorstel om een Olympisch Fonds Noord-Brabant in te richten als onderdeel van het Olympisch Plan Brabant. Het Olympisch Fonds bevat de volgende sporen³:

1. Talentenontwikkeling. Ontwikkelen, binnenhalen en behouden van talenten voor de kernsporten en het ondersteunen van Olympisch Netwerk Brabant⁴.
2. Topsportaccommodaties. Vaststellen of aantal, type en spreiding van topsportaccommodaties Brabantbreed volstaan danwel investeringen vereisen.
3. Topsportevenementen. Ondersteunen van grote topsportevenementen voor de kernsporten danwel deze evenementen naar Brabant halen.
4. Gehandicaptensport (bijzondere breedtesport). Opzetten van regionale sportloketten voor mensen met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking.

Verder zullen wij “buitenkansens” aangrijpen. Zo hebben de provincie en de B4-gemeenten, SSNB/ONB en sportmarketingbureau Triple Double opdracht gegeven in te spelen op mogelijkheden om bestaande trainingslocaties aan te bieden aan buitenlandse sportploegen als oefenlocatie voor Londen 2012. Inmiddels heeft de Canadese Olympische zwemploeg toegezegd gebruik te zullen maken van het Pieter van den Hoogenband zwemstadion in Eindhoven en de Portugese Olympische roeiploeg van de trainingslocatie in Tilburg in het kader van het project “Road to London 2012”.

Investeren in talentontwikkeling

De provincie investeert in het ontwikkelen, binnenhalen en behouden van talenten. De aanwezigheid van toptalenten in de regio is een belangrijke factor bij het binnenhalen van (inter)nationaal toonaangevende sportevenementen. Dankzij hen is Brabant een geziene zwem-, hockey- en paardensportprovincie en een voorbeeld voor de breedtesportontwikkeling.

Eindhoven is door het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport aangewezen als een van de vier Centra voor Topsport en Onderwijs (CTO) in Nederland met accreditatie door NOC*NSF. Uniek aan deze centra is dat sporters op een locatie fulltime kunnen trainen, studeren en wonen met minimale reistijd.

³ De eerste drie sporen zijn ook van toepassing op de gehandicaptensport.

⁴ Olympisch Netwerk Brabant (ONB) is onderdeel van SportService Noord-Brabant (SSNB).

Het Olympisch Netwerk Brabant draagt bij aan het doorontwikkelen en verankeren van een professioneel topsportklimaat in Brabant waarbij topsport en breedtesport onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden. Het ONB ondersteunt en begeleidt de minstens 2000 (aankomende) topsporters via regionale vestigingen in de provincie. Intensivering van talentontwikkeling maakt een belangrijk onderdeel uit van de investeringen uit het Olympisch Fonds.

Datum

16 november 2010

DIS-nummer

2359648

Investerings in topsportaccommodaties

Het accommodatiebeleid krijgt invulling in nauwe afstemming met de partners van BrabantStad, de gemeenten, uit het onderwijs, bedrijfsleven, technologie en Sportservice Noord-Brabant/Olympisch Netwerk Brabant. Bij de realisering van topsportaccommodaties leggen wij de nadruk op technologisch innovatieve kwaliteiten. Brabantse sportvoorzieningen krijgen zo een extra internationale uitstraling en aantrekkingskracht voor topsportevenementen.

In de periode 2003-2008 zijn door de provincie twee incidentele investeringen gedaan: in het Pieter van den Hoogenband zwembad (Eindhoven) en de Flik-Flak-turnhal ('s-Hertogenbosch).

Daarbij zijn de volgende criteria toegepast:

- de topsportaccommodatie levert een bijdrage aan de internationale uitstraling, aantrekkingskracht en het vestigingsklimaat van Brabant;
- de topsportaccommodatie biedt ruimte voor breedtesport;
- de betreffende gemeente(n) draagt voor 50% bij in de kosten;
- er is aantoonbare aandacht voor innovatie;
- de spreiding van topsportaccommodaties in de regio is evenwichtig.

Vanuit het Olympisch Fonds komen daar de volgende afwegingscriteria bij:

- de topsportaccommodatie betreft een Brabantse kernsport;
- de sportbond is positief over het kunnen houden van topsportevenementen binnen de topsportaccommodatie en doet daar zo mogelijk toezeggingen over of participeert/draagt bij in de accommodatie.

Op basis van deze criteria kunnen plannen worden beoordeeld en kan worden vastgesteld of zij een investering rechtvaardigen. Zie bijlage 2 voor een actueel overzicht van plannen voor topsportaccommodaties in Noord-Brabant.

Investerings in topsportevenementen

Bij de investeringen vanuit het Olympisch Fonds in topsportevenementen is het van belang onderscheid te maken tussen subsidie (geoorloofde staatssteun) en sponsoring (marktconforme tegenprestatie) of een combinatie van beiden.

De gehanteerde criteria voor topsportevenementen zijn:

- het topsportevenement sluit aan bij één van de kernsporten;
- het evenement sluit aan bij de nationale evenementenkalender NOC*NSF;
- het evenement past bij de identiteit en cultuur van de provincie;
- het topsportevenement heeft potentie voor Brabant in de zin van Brabantpromotie/marketing, (inter)nationale zichtbaarheid en profilering als sportregio;
- het topsportevenement creëert een economische impuls voor de regio;
- er is een goede spreiding over Brabant van topsportevenementen;
- de accommodatie/faciliteiten zijn geschikt;
- de evenementenorganisatie is sterk;
- er is samenwerking met een nationale sportbond;
- het topsportevenement is toegankelijk voor een breed publiek;
- het topsportevenement biedt mogelijkheden (side-events) voor sportontwikkeling, talentenontwikkeling, breedtesport en gehandicaptensport;
- er is sprake van een transparante begroting en duidelijkheid over de bijdrage van de betreffende gemeente;
- het topsportevenement is politiek-neutraal.

Datum

16 november 2010

DIS-nummer

2359648

Bovengenoemde criteria voor investeringen in topsportaccommodaties en -evenementen zijn verkend in het BrabantStad B5-sportoverleg en met betrokken sportbonden, Sportservice Noord Brabant en Olympisch Netwerk Brabant. De B5-gemeenten hebben op hun beurt de regio gemeenten in dit proces betrokken.

Er vinden al grote topsportevenementen in Brabant plaats. Enkele voorbeelden zijn Indoor Brabant, Breda Hippique, het WK gehandicaptenzwemmen 2010, Unicef Open, Wereldbeker veldrijden, het EK korte baan zwemmen en de Marathon Eindhoven. De afgelopen bestuursperiode is nodig geweest om 'lessen te leren' en het topsportevenementenbeleid goed op orde te krijgen. Onder meer het staatssteunprincipe is uitgezocht om te voldoen aan de Europese regelgeving. Daardoor is het mogelijk te investeren in topsportevenementen en deze op te nemen als een volwaardig onderdeel van het Olympisch Fonds. Bij het hanteren van kernsporten ondervindt de provincie concurrentie van andere provincies. Noord-Brabant zal zich dus moeten realiseren dat er juist gezamenlijk doelen bereikt kunnen worden. Samenwerking met gemeenten en andere provincies is hierbij van belang. *Winning by sharing* is het adagium.

Gehandicaptensport (bijzondere breedtesport)

Een belangrijk speerpunt van het Olympisch Fonds is het opzetten van regionale sportloketten (Brabant dekkend) voor mensen met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking. Daarmee wordt tevens de verbinding gelegd tussen top- en breedtesport. Hoewel breedtesport primair de verantwoordelijkheid is en blijft van de Brabantse gemeenten, willen wij voor

bepaalde doelgroepen sport inzetten als een brug tussen culturen en generaties. Sportprojecten voor verschillende doelgroepen, zoals bijvoorbeeld jongeren met gedragsproblemen, senioren, chronisch zieken en allochtonen willen wij op basis van co-financiering met gemeenten stimuleren.

Datum

16 november 2010

DIS-nummer

2359648

6. Maatschappelijk en economisch rendement

Versterking van het vestigings- en leefklimaat in Noord-Brabant

Het stimuleren van sport door het versterken van de sportinfrastructuur draagt in belangrijke mate bij aan het vestigings- en leefklimaat van Brabant en geeft daarmee een impuls aan Brabant als top kennis- en innovatieregio en sluit aan bij de Agenda van Brabant. Het streven is dat in 2016 het sportklimaat in Brabant over de volle breedte op niveau is om een serieuze bijdrage te leveren aan de kandidatuur voor de Olympische Spelen 2028. De realisatie van de doelen van het Olympisch Plan 2028 betekent onder meer het verwezenlijken van een aantal voorzieningen, dat daarnaast ook van onderscheidende betekenis is voor de regionale identiteit van Noord-Brabant. Daarmee vergroot Brabant haar internationale uitstraling en aantrekkingskracht en daarmee haar concurrentiepositie.

De voorzieningen hebben in 2016 het niveau dat vereist is voor het realiseren van internationale topsportevenementen (minstens EK-niveau). De bovenregionale uitstralingen van dit soort voorzieningen draagt ertoe bij dat Noord-Brabant opvalt bij internationale investeerders.

Stimulans voor het welzijn

Topsportevenementen brengen 'idolen' naar onze regio. Dit levert weer inspiratie op voor de Brabantse sporters en vooral voor onze Brabantse talenten. De sporttalenten en aanwezige talentencentra voor kernsporten versterken de aantrekkingskracht van onze regio. Topsport stimuleert daarmee tevens de breedtesportdeelname in Brabant. Fitte burgers bevorderen de arbeidsproductiviteit in Brabant.

Economisch spin-off

Topsportevenementen (WK voetbal, Tour de France) hebben tevens aantrekkingskracht op investeringen van bedrijven in de regio, genereren economische spin-off en bieden de provincie goede mogelijkheden voor promotionele, horeca en toeristische doeleinden. Het gaat om investeringen in voorzieningen met een toekomstbestendig en technologisch karakter. De ervaring leert dat dergelijke voorzieningen nooit door één overheid gedragen kunnen worden. De investeringsbereidheid van de provincie ondersteunt de gemeenten en heeft een positief effect op de investeringsbereidheid bij het Rijk en bedrijfsleven.

Branding regio door topsportevenementen

De investeringen in talentontwikkeling en sportevenementen zijn onlosmakelijk verbonden met de realisatie van de topsportinfrastructuur die nodig is in het

kader van het Olympisch Plan 2028. Het gaat hier om het faciliteren van bijvoorbeeld topdocenten, boegbeelden, het stimuleren van ontmoetingsplekken, het organiseren van masterclasses, beurzen voor toptalenten en het instellen van talentprijzen. De bijdrage van de provincie aan topsportevenementen creëert een multipliereffect en draagt bij aan de *branding* van de regio.

Datum

16 november 2010

DIS-nummer

2359648

Jaarlijkse *monitoring* maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect zal gedurende de investeringsperiode jaarlijks aan een monitor worden onderworpen door het PON, kennisinstituut in het sociale domein en het Mulier instituut, centrum voor sociaal-wetenschappelijk sportonderzoek.

7. Rol van provincie en gemeenten

Rol van de provincie

De taak voor de provincie ligt vooral op het bovengemeentelijke, regionale niveau, zoals bij topsport en gehandicaptensport. Om bij gehandicaptensport te komen tot homogene teams/competities, trainingsgroepen en aangepaste faciliteiten (voorzieningen, vervoer, hulpmiddelen) is een regionale aanpak nodig met een stimulerende en faciliterende rol voor de provincie.

Rol gemeenten

De breedtesport is primair een gemeentelijke verantwoordelijkheid. De gemeente heeft een belangrijke voorwaardenscheppende rol voor breedtesport. Ook vragen infrastructurele breedtesportvoorzieningen om investeringen van de Brabantse gemeenten.

De gemeenten zetten combinatiefunctionarissen in voor sport en onderwijs. Daarnaast is een aantal grote gemeenten zeer actief op het terrein van topsport (Eindhoven en Tilburg) door in topaccommodaties en topevenementen te investeren.

Samenwerking tussen provincie en gemeenten

In Noord-Brabant bestaat sinds 2009 een overleg van de provincie met de B5 over het Olympisch Plan 2028 en de afstemming rond topsportaccommodaties en –evenementen.

In korte tijd is met elkaar op sportgebied al veel bereikt:

- Het B5-sportoverleg is een platform dat constructief kritisch meedenkt over alle ambities uit het Olympisch Plan 2028. De provincie heeft in dit proces een regisserende en stimulerende rol.
- De B5 gemeenten betrekken op hun beurt de regiogemeenten in dit proces. Alle Brabantse gemeenten werken er op die manier aan mee om de ambities uit het Olympisch Plan Nederland gezamenlijk waar te maken.

- Er is afstemming over een aantal plannen voor het realiseren van topsportaccommodaties en talentencentra van de B5 steden (bijvoorbeeld voor tophockeyaccommodaties, atletiekaccommodatie en voor een fieldlab aangepaste sporten), maar ook met de kleinere gemeenten, zoals de gemeente Woensdrecht waar plannen bestaan voor een jeugdtalentencentrum voor het veldrijden en de gemeente Vught voor uitbreiding van de atletiekaccommodatie.
- Er is een inventarisatie beschikbaar bij gemeenten over wat zij zelf doen aan de ambities uit het Olympisch Plan Nederland, waardoor zij actief deelnemen aan het proces van de Olympische ambitie.

Datum

16 november 2010

DIS-nummer

2359648

Gezamenlijke ambitie

De belangrijkste winst tot nu toe is dat gemeenten en provincies hun plannen onderling afstemmen en gezamenlijke doelen voor Noord-Brabant nastreven. Samen de ambities uit het Olympisch Plan 2028 daadwerkelijk realiseren, dát is waar de partners voor staan. Daarbij is het motto: “Sport als kracht voor de samenleving”. De Sportlandkaart⁵ en de Olympische Hoofdstructuur⁶ bieden hieraan ondersteuning.

8. Wat is bereikt in 2016?

Om de ambities uit het landelijke Olympisch Plan 2028 waar te maken, hebben wij in 2016 het volgende bereikt:

- We hebben sport in Brabant op een hoger niveau getild;
- We hebben duurzaam een betere sportinfrastructuur;
- Sport is beter verbonden met economie en ruimte;
- De samenwerking met de Brabantse gemeenten is verdiept;
- Topsportevenementen trekken structureel meer bezoekers;
- Er komen structureel meer toeristen naar Brabant;
- Ook na 2016 zijn er aantoonbaar meer topsportevenementen dan daarvoor;
- De trots van Brabanders op hun provincie is vergroot.

9. Financiële paragraaf

Wij stellen u voor om een Olympisch Fonds Brabant op te richten met bestemming voor:

1. Subsidies voor topsportaccommodaties, talentencentra en fieldlabs > benodigd bedrag € 25 miljoen;

⁵ De sportlandkaart is een ‘atlas’, die inzicht geeft in bestaande, gepland en benodigde sportaccommodaties (OS/WK, EK-niveau). De sportlandkaart is dynamisch en kan elk jaar worden verbreed en aangepast. De sportlandkaart geldt als goede onderlegger voor Nederland Sportland 2016.

⁶ De structuur, die nodig is voor de ruimtelijke inpassing van de Olympisch Spelen in Nederland

2. Subsidies voor het organiseren en acquireren van topsport-evenementen (waaronder ‘buitenkansen’) tot en met 2016 > benodigd bedrag € 5 miljoen
3. Subsidies voor talentontwikkeling tot en met 2016 > benodigd bedrag € 5 miljoen;
4. Subsidies voor bijzondere breedtesportontwikkeling/gehandicaptensport tot en met 2016 > benodigd bedrag € 5 miljoen.

Datum

16 november 2010

DIS-nummer

2359648

Investeren in alle bovengenoemde punten is noodzakelijk om tot optimale versterking van de Brabantse sportinfrastructuur te komen. Het heeft alleen zin te investeren in accommodaties als dit ook wordt gedaan in evenementen, talentontwikkeling en de gehandicaptensport. Deze kunnen immers niet los van elkaar worden gezien.

Het Olympisch Fonds is naar onze overtuiging de beste garantie voor een optimale versterking van de sportinfrastructuur.

Uitwerking van de subsidies vanuit Olympisch Fonds vindt plaats door het vaststellen door GS van een subsidieregeling Olympisch Plan Brabant.

Investeringsen via een subsidieregeling met criteria, belangrijk criterium daarbij is 50% cofinanciering van andere overheden. Het is een bewuste keuze om te investeren via subsidies omdat de provincie anders ook de verantwoordelijkheid draagt voor langlopende verplichtingen op het gebied van beheers- en exploitatielasten.

De financiële verantwoording van de investeringsstrategie vindt plaats in de reguliere P&C documenten, zoals in de begroting, de Buraps en de jaarrekening. Teneinde dit investeringsvoorstel goed te kunnen volgen zal binnen het nieuwe programma “11 - Investeringsstrategie” de begrotingsproductgroep “11.03 – Olympisch Plan Brabant” worden toegevoegd.

10. Externe toetsing

Kwaliteitsborging

Voor het hierboven beschreven Investeringsvoorstel Olympisch Plan Brabant/Versterking Sportinfrastructuur trekken wij voor de periode tot en met 2016 gezaghebbende deskundigen als adviseur aan, zoals prof. dr. Maarten van Bottenburg hoogleraar Sportontwikkeling aan de Universiteit van Utrecht. Deze deskundige heeft de expertise om onafhankelijk en kritisch de ingediende plannen te toetsen en van advies te voorzien.

11. Monitoring en controle door Provinciale Staten

Het maatschappelijk en economisch rendement volgen wij gedurende de investeringsperiode 2011-2016 jaarlijks via een uitgebreide sportmonitor.

De besluitvorming over voorgenomen bijdragen vanuit het Olympisch Fonds is de verantwoordelijkheid van het College van Gedeputeerde Staten. GS stellen daartoe een subsidieregeling Olympisch Plan Brabant vast.

Datum

16 november 2010

DIS-nummer

2359648

Verantwoording van gedane investeringen op het gebied van talentontwikkeling, topsportaccommodaties en topsportevenementen aan Provinciale Staten vindt jaarlijks achteraf plaats conform de planning & control-cyclus. Doordat het een meerjarig traject is, heeft Provinciale Staten de mogelijkheid om aan de hand van de jaarlijkse rapportage bijstellingen in het beleid te verrichten indien dat nodig wordt geacht.

12. Het voorstel

Wij stellen u voor te besluiten conform bijgaand ontwerp-besluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
de voorzitter

de secretaris

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. W.G.H.M. Rutten

Auteurs: R. Schouwenaar, toestel (073) 680 84 91
A.M.G. Rust, toestel (073) 680 86 26

Bijgevoegd treft u de volgende bijlagen aan:

1. Oplegnotitie bij Statenvoorstellen investeringsstrategie eerste tranche.
2. Ijlpunten uit de investeringsstrategie van de Agenda van Brabant.
3. Stand van zaken plannen/overzichtskaart voor sportaccommodaties

Ontwerp-besluit 77/10 B

Voorgestelde behandeling:

PS-vergadering : 10 december 2010

Statencommissie : Commissie Zorg, Welzijn en Cultuur
26 november 2010

Onderwerp

“Olympisch Plan Brabant: Versterking sportinfrastructuur”;
Investeringsvoorstel eerste tranche investeringsstrategie

’s-Hertogenbosch

Provinciale Staten van Noord-Brabant,

- gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten d.d. 16 november 2010;
- gelet op de besluitvorming van Provinciale Staten over de “Agenda van Brabant” d.d. 11 juni 2010 (PS 29/10);
- gelet op de overwegingen van Provinciale Staten tijdens de Statendag d.d. 17 september j.l.;
- gelet op besluitvorming van Provinciale Staten over de “Agenda van Brabant: Kadervoorstel eerste tranche investeringsstrategie” (PS 61/10) d.d. 11 november 2010;
- gezien het advies van de Commissie voor Zorg, Welzijn en Cultuur d.d. 26 november 2010;

Datum

16 november 2010

DIS-nummer

2359648

Directie

Sociaal Culturele
Ontwikkeling (SCO)
Economie & Mobiliteit
(E&M)

Bijlage(n)

3

besluiten:

1. In te stemmen met de verdere uitwerking van het Olympisch plan, gezamenlijk met de B5-steden, overige gemeenten en betrokken stakeholders;
2. In te stemmen met de inrichting van een Olympisch Fonds en uitwerking van de daarvoor benodigde subsidieregeling;
3. € 40 miljoen te bestemmen voor de ambities uit het Olympisch Plan Brabant/versterking sportinfrastructuur;

’s-Hertogenbosch, 10 december 2010

Provinciale Staten van Noord-Brabant,
de voorzitter

de griffier

**Bijlage 2 bij Statenvoorstel 77/10 Olympisch Plan Brabant:
versterking sportinfrastructuur**

Datum

16 november 2010

DIS-nummer

2359648

Toetsing investeringsvoorstel aan ijkpunten

Ijkpunt	Voldoet	Toelichting bij gedeeltelijk/niet voldoen
1. Investeringsdomeinen moeten bijdragen aan de ambitie van de AvB om tot de top van (industriële) kennis- en innovatieregio's te behoren. Investeringsvoorstellen dienen zoveel als mogelijk op meerdere investeringsdomeinen maatschappelijk effect te sorteren.	✓	
2. Investeringsvoorstellen zijn aantoonbaar structuurversterkend voor een (of meerdere) onderscheidende kwaliteiten van Brabant.	✓	
3. Investeringsvoorstellen zijn een aanvulling op (en dus niet een vervanging van) het reguliere beleid; het gaat om duurzame lange termijn investeringen die niet in het reguliere beleid zijn voorzien.	✓	
4. Het dient te gaan om een daadwerkelijke <u>extra</u> investeringsimpuls: de investeringen dienen niet in de plaats te komen van andere middelen (geen tekorten in lopende exploitatie opvullen).	✓	
5. Voorstellen hebben een aantoonbaar multipliereffect, prikkelen tot investeringen van derden en leiden tot maatschappelijke effecten in tenminste één van de genoemde domeinen.	✓	
6. Voorstellen betreffen niet (eenmalige) consumptieve bestedingen, maar dragen bij aan duurzame investeringen (en investeringsrelaties), met waar mogelijk en/of kansrijk een revoluerend karakter.	✓	
7. Daar waar economische waarde ontstaat (of wordt toegevoegd) wordt in ieder geval geparticipeerd en niet gesubsidieerd. Elk voorstel gaat gepaard met een 'exit-strategie' om provinciaal vermogen weer vrij te krijgen.		Gekozen wordt voor een Olympisch Fonds met uitwerking van een subsidieregeling. Investerings via een subsidieregeling met criteria. Belangrijk criterium daarbij is 50% cofinanciering van andere overheden.

Datum

16 november 2010

DIS-nummer

2359648

		Bewuste keuze voor investeringen via subsidies in verband met langlopende verplichtingen van accommodaties (beheers-en exploitatielasten) .
8. Investeringsvoorstellen moeten zijn afgestemd met de gemeentelijke, rijks- of Europese agenda. Een optimale benutting van Europese en rijksmiddelen (beredeneerd vanuit de Brabantse opgaven) is daarbij een belangrijke overweging.	✓	
9. Investeringsvoorstellen (kunnen) worden <u>ontwikkeld</u> of <u>uitgevoerd</u> door inzet van ontwikkel- of uitvoeringsvermogen van buiten. Daar waar mogelijk zal gebruik worden gemaakt van calls for proposals, ontwerpwedstrijden en partnerschappen voor de ontwikkeling van investeringsprojecten.		Geen externe ontwikkelmaatschappij. Bedoeling is een Olympisch Fonds en uitwerking van subsidieregeling met criteria (Zie onder 7). Onafhankelijke deskundigen maken eveneens onderdeel uit van de criteria om tot besluitvorming te komen.